

Tema Vatten – Borgeby fältdagar 2010 Presentation av Göran Kihlstrand LRF

EU direktivet 2000/60/EG Ramdirektivet för vatten

- December 2000 antog alla EU:s medlemsländer ”**Ramdirektivet för Vatten.**
- År 2004 infördes vattendirektivet i svensk lagstiftning - **Vattenförvaltningsordningen**

Fem Vattendistrikt

Bottenviken
Bottenhavet
Norra Östersjön
Södra Östersjön
Västerhavet

Faktorer för kemisk status

- Ämnen med EU-gemensamma MKN
  - T.ex. Pb, Hg, Cd, atrazin, DDT
- Ämnen som regleras i EU:s fiskvatten – och skaldjursdirektiv
  - T.ex. nitriter, fenolföreningar

Så klassas Sveriges sjöar och Vattendrag – målet är god status

Ekologisk status

- **Biologiska faktorer:**

Kiselalger, bottenfauna och fisk

- **Fysikalisk-kemiska faktorer:**

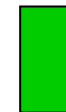
Näringsämnen (P & N), försurning och särskilt förorenande ämnen

- **Hydromorfologiska faktorer:**

Vandringshinder, rättningsgrad, markanvändning

Hög

God

Måttlig

Otillfredsställande

Dålig

Vattendelegationen

- Tidplan för vattenförvaltningen
  - Vattenförvaltningsarbetet i 6-årscykler.
  - Nästa arbetsprogram inför FP senast den 22/12 2012.
  - Samråd på minst sex månader.
  - Ett år senare "Översikt av väsentliga frågor", följt av samråd.
  - Förslag till reviderad FP, ÅP och MKN senast den 22/12 2014.
  - Beslutas 22/12 2015.

Vattendelegationens beslut december 2009

- **Myndigheter & kommuner**

Vilka omfattas av ÅP ska 28/2 rapportera till VM vilka åtgärder som genomförts.

- Börjar 2011.

- **SGU**

Kartunderlag ➔ Åkermarkens erosionskänslighet och risken för förluster av P

- **SJV & Länsstyrelserna**

Rådgivning inom miljöområdet till jordbruks-företag

Vattendelegationens beslut december 2009

- **SJV:** Samråd med **NV** och **Fiskeriverket**
  - Föreskrifter och styrmedel för att minska jordbrukets inverkan på vattenkvaliteten.
- **SJV och länsstyrelserna:** Samråd med **NV** och **Kemi**
  - Minska riskerna med och användningen av växtskyddsmedel.
- **Kommunerna**
  - VSO för kommunala vattentäkter

Olika Miljökvalitetsnormer

Beslutade i Riksdagen 17 juni, 2010

- **Nivåer som inte får över- eller underskridas** (gränsvärden eller skall-normer)
- **Nivåer som ska eftersträvas och inte bör över- eller underskridas** (riktvärden eller bör-normer)
- **Förekomst av organismer till ledning för bedömning av tillståndet i miljön** (indikatornormer)
- **Krav i övrigt som följer av EU-medlemsskapet**

”Den nya Lagen”

Miljökvalitetsnormer

Lagen innebär i huvudsak

- **Olika rättsverkan ⇒ Gränsvärdesnormer kontra andra normer**
  - Föreskrifter klara till 1 september 2010
- **Längre gående krav begränsas till gränsvärdesnormer**
- **Rimlighetsavvägning för MKN ska alltid göras**
- **Ekologisk status utgör inte gränsvärdesnormer**

Åtgärdsprogram

Konkretisering av åtgärder

- **Fördelning av förbättringskrav mellan olika typer av källor och åtgärder**
- **Uppgift om hur åtgärder är avsedda att finansieras**
- **Detaljerad redovisning för hur varje åtgärd ska bidra till att normen uppfylls**
- **Vilken förbättring den bedöms medföra**

Föreslagna fysiska åtgärder i ÅP

- Skyddszoner
- Sedimentationsdammar för P
- Våtmarker
- Fånggrödor
- Vid behov ompröva befintliga tillståndspliktiga verksamheter.
- Minska riskerna med och användningen av bekämpningsmedel

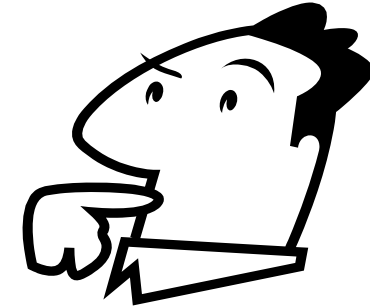

Föreslagna fysiska åtgärder i ÅP

- Gödsling enligt rekommendationer
- Underoptimal N-gödsling
- Bättre lagring, hantering av gödsel och spridning av stallgödsel
- Reducerad bearbetning, vårplöjning, direktsådd mm
- Ändrad grödfördelning – växtplatsanpassad odling
- Förbättrad markstruktur – ökad mullhalt, kalkning

Osäkerheter

- Konsekvenserna är fortfarande oklara
  - Vad kommer vattenförvaltningen kosta till 2027 och vem ska betala?
  - 20 – 30 miljarder enligt Vattenmyndigheterna
  - >30 miljarder ⇒ NV, Svenskt Vatten, m.fl.
- Koppling: Åtgärd ⇒ Effekt?
- Jordbruket
  - Stor skillnad om bonden ska betala eller näringen som kollektiv genom LBP ska betala.
- Internationella jämförelser
  - Det finns olika sätt att genomföra direktivet